

Roho ya Unabii: Kuongoza na Kufundisha

Mbao Mbili za Habakuki

Jeff Pippenger

2012-10-15

Mbao Mbili za Habakuki 3 ya 95

Utangulizi: Msingi wa Meza Mbili za Habakuki

Mfululizo huu unaitwa Meza Mbili za Habakuki. Hadi sasa, tumekuwa tukichukua kweli fulani kutoka katika Chati za 1843 na 1850, si kwa kusudi la kuzitetea kibiblia katika hatua hii, bali ili kuthibitisha kwamba Ellen White anaidhinisha kweli hizi. Dai letu ni kwamba ukizikataa kweli hizi za msingi, kwa wakati uo huo unaikataa Roho ya Unabii. Tunataka kuweka jambo hilo kwenye kumbukumbu kwanza.

Mapitio ya Historia ya Millerite na Kilio cha Usiku wa Manane

Katika wasilisho letu la kwanza, tulieleza kwa muhtasari historia ya Wamillerite, alama za njia kutoka 1798 hadi 1844. Katika wasilisho letu la mwisho, tuliitazama kwa ukaribu zaidi historia kutoka wakati wa kukawia hadi kufungwa kwa mlango mnamo Oktoba 22, 1844, tukitambua wakati huo kuwa ni Kilio cha Usiku wa Manane. Kilio cha Usiku wa Manane kiliingia katika historia kwenye Mkutano wa Kambi wa Exeter, Agosti 12–17, 1844, na kiliendelea hadi Oktoba 22, 1844. Wakati wa kukawia, ambao ulianza mwezi wa Machi 1844, ni sehemu ya Kilio cha Usiku wa Manane na mchakato wa kutakasa uliowaandaa watu kuitangaza ujumbe wake.

Tulitarajia kuimarisha hili mioyoni na akilini mwenu jana. Vielelezo vyote katika Neno la Mungu kuhusu nyakati za kukawia vinanena kuhusu mwisho wa dunia. Ellen White, akitoa maoni juu ya 1 Wakorintho 10:11, anasema, “Kila mmoja wa manabii wa kale alinena zaidi kwa ajili ya siku yetu kuliko kwa ajili ya siku walizoishi.” 1 Wakorintho 10:11 lasema, “Basi hayo yote yaliwapata wao kwa jinsi ya vielelezo; tena yakaandikwa ili kutuonya sisi, tuliofikiliwa na miisho ya dunia.” Historia ya Wamillerite ni historia ya yale yatakayotukia mwisho wa dunia. Historia hizi zote za kibiblia za wakati wa kukawia na yale yanayofuata zinaonyesha kwa mfano yale ambayo yangetukia katika wakati wa kukawia wa Wamillerite na katika Kilio cha Usiku wa Manane. Tunahitaji kuelewa mambo haya kwa sababu historia itajirudia.

2520: Uungaji Mkono wa Ellen White

Tumekuwa tukishughulikia suala la kwanza katika Chati hizi, ingawa hatujalitaja sana. Fundisho la kwanza tunalotaka kuonyesha kwamba Ellen White analiunga mkono waziwazi ni lile la 2520. Mawasilisho mawili ya kwanza yalipangwa kutuongoza hadi hapa. Kesho asubuhi, tutaanza kulizingatia fundisho la Dhabihu ya Kila Siku katika Chati hii.

Kukumbuka Uongozi na Mafundisho ya Bwana

Na tuanze na Life Sketches, ukurasa wa 196: “Hatuna jambo lolote la kuogopa kuhusu wakati ujao, isipokuwa tu tutakaposahau njia ambayo Bwana ametuongoza kwayo, na mafundisho Yake katika historia yetu ya zamani.” Kitu pekee ambacho Mkristo anapaswa kukiogopa kuhusu wakati ujao ni kuanguka kutoka njiani na kupotea. Jambo la kuogopwa si kutopata uzima wa milele. Hapa, Dada White anasema kwamba hatuna jambo lolote la kuogopa kuhusu wakati ujao isipokuwa mambo mawili. Huu ni mstari unaojulikana sana katika Roho ya Unabii ndani ya Uadventista, lakini ni nadra sana kumsikia mtu yeyote akifafanua ni uongozi upi na ni mafundisho yapi anayorejelea.

Tutaonyesha kwamba huo uongozi anao urejelea ni historia ya Kilio cha Usiku wa Manane. Katika historia ya Kilio cha Usiku wa Manane, Kristo alikuwa akiongoza katika wakati wa kukawia, kuwasili na kutangazwa kwa Kilio cha Usiku wa Manane, na kufungwa kwa mlango mnamo Oktoba 22, 1844. Aliibuni historia hiyo ili izeae watu ambao wangeweza kuingia kwa imani pamoja Naye katika Patakatifu pa Patakatifu. Inatupasa kuogopa kuisahau historia hiyo mahsusi, pamoja na mafundisho Yake.

Tutaonyesha kwamba kulikuwapo fundisho maalumu lililozaa Kilio cha Usiku wa Manane. Fundisho hilo halikuwa kuanguka kwa Dola ya Ottoman tarehe 11 Agosti, 1840, wala halikuwa hali ya wafu, iliyokuja katika historia ya Ujumbe wa Malaika wa Pili katika Historia ya Wamillerite. Lilikuwa fundisho maalumu katika Historia ya Wamillerite lililozaa Kilio cha Usiku wa Manane, ambamo Bwana aliongoza, nasi hatuna jambo la kuogopa kwa ajili ya wakati ujao isipokuwa tu kwamba tusahau uongozi Wake na fundisho Lake.

Tunadokeza kwamba ishara ya uongozi Wake na pia ya mafundisho Yake ni Kilio cha Usiku wa Manane. Hebu tusome tena kifungu hiki kutoka katika maono ya kwanza ya Ellen White: “Katika njia hii watu wa ujio walikuwa wakisafiri kwenda mjini uliokuwa katika mwisho wa mbali wa njia. Walikuwa na nuru angavu iliyowekwa nyuma yao mwanzoni mwa njia, ambayo malaika aliniambia ilikuwa ni kilio cha usiku wa manane. Nuru hii ilianguka katika njia yote, na kutoa mwanga kwa miguu yao, ili wasijikwae. Kama wangeweka macho yao yakimtazama Yesu, ambaye alikuwa mbele yao kidogo, akiwaongoza kwenda mjini, walikuwa salama. Lakini upesi baadhi yao walichoka, wakasema kwamba mji ulikuwa mbali sana, na walitarajia kwamba wangukuwa tayari wameingia humo kabla ya hapo. Ndipo Yesu angewatia moyo kwa kuinua mkono Wake wa kuume wenye utukufu, na kutoka katika mkono Wake kulitoka nuru iliyopunga juu ya kundi la waadventista, nao wakapaza sauti, ‘Aleluya!’ Wengine kwa pupa waliikana nuru iliyokuwa nyuma yao, wakasema kwamba haikuwa Mungu aliyekuwa amewaongoza kutoka mbali hivyo.”

Wanaikana Kilio cha Usiku wa Manane, na kuhusiana na Kilio cha Usiku wa Manane, wanahoji kwamba Bwana hakuwa akiwaongoza katika Kilio cha Usiku wa Manane. Wanaikana uongozi wa Mungu katika Kilio cha Usiku wa Manane. “Nuru iliyokuwa nyuma yao ilizimika, ikiziacha nyayo zao katika giza kamili, nao wakajikwaa na kupoteza ule mwelekeo na kumwona Yesu, wakaanguka kutoka njiani wakaingia chini katika ulimwengu wa giza na waovu.”

Kilio cha Usiku wa Manane katika Mukhadha Wake

Tutaitazama mara nyingine tena historia ya Kilio cha Usiku wa Manane ili kuiweka katika muktadha wake kabla ya kushughulikia 2520.

Kutoka katika Pambano Kuu, kurasa 391–395: “Wakati ulipopita ambao kuja kwa Bwana kulitarajiwa kwanza, katika majira ya kuchipua ya mwaka 1844,”—huu ndio wakati wa kukawia, kushindwa moyo kwa kwanza—“wale ambao walikuwa wametazamia kwa imani kutokea Kwake walihusishwa kwa muda katika mashaka na kutokuwa na uhakika. Wakati ulimwengu uliwaona kana kwamba walikuwa wameshindwa kabisa na kuthibitishwa kuwa wamekuwa wakikumbatia udanganyifu, chanzo chao cha faraja kilikuwa bado ni neno la Mungu. Wengi waliendelea kuyachunguza Maandiko, wakipitia upya uthibitisho wa imani yao na kuyasoma kwa makini unabii ili kupata nuru zaidi.”

Ikiwa wengi walifanya hivi, hiyo inamaanisha kwamba walikuwapo baadhi ambao hawakufanya hivyo. Haisemi “wao”; inasema “wengi”—makundi mawili hapa. “Ushuhuda wa Biblia uliunga mkono msimamo wao ulionekana kuwa wazi na wa kuhitimisha. Ishara ambazo zisingeweza kukosewa zilielekeza kwenye kuja kwa Kristo kuwa karibu. Baraka ya pekee ya Bwana, katika wongofu wa wenye dhambi na katika uamsho wa maisha ya kiroho miongoni mwa Wakristo, ilikuwa imeshuhudia kwamba ujumbe huo ulikuwa wa Mbinguni. Na ingawa waumini hawakuweza kueleza kukata tamaa kwao, walihisi kwa uhakika kwamba Mungu alikuwa amewaongoza katika uzoefu wao wa zamani.

Yalikuwa yamefungamanishwa na unabii ambao walikuwa wameuona kuwa unahusu wakati wa kuja kwa mara ya pili, maelekezo yaliyofaa kwa namna ya pekee kwa hali yao ya kutokuwa na uhakika na ya matarajio yenye wasiwasi, yakawatia moyo kungoja kwa saburi katika imani kwamba yale ambayo sasa yalikuwa giza kwa ufahamu wao yangewekwa wazi kwa wakati wake.

Katika aya hiyo, inasema, “Yalifungamanishwa na unabii ambao walikuwa wameuona kuwa unahusu wakati wa ujio wa pili . . .” Ni unabii gani waliouamini kuwa unahusu Ujio wa Pili? Ile miaka 2520, ile 2300, na ile 1335. Waliamini kwamba unabii huo wote watatu wa wakati uliishia mwaka 1843, na huo ndio uliokuwa Ujio wa Pili.

Miongoni mwa unabii huu ulikuwamo ule wa Habakuki 2:1–4: “Nitasimama juu ya zamu yangu, nami nitajiweka juu ya mnara, nami nitaangalia ili nione atakalonena nami, na nitajibu nini nitakapokaripiwa. Naye BWANA akanijibu, akasema, Andika maono haya, ukayafanye kuwa wazi juu ya vibao, ili ayasomaye apate kupiga mbio. Kwa maana maono haya bado ni kwa wakati ulioamriwa, lakini mwisho wake yatanena, wala hayata danganya; yajapokawia, yakingoje; kwa kuwa hakika yatakuja, hayatachelewa. Tazama, nafsi yake iliyojivuna si nyofu ndani yake; bali mwenye haki ataishi kwa imani yake.”

Mapema kama mwaka wa 1842, mwelekeo uliotolewa katika unabii huu wa “kuandika maono, na kuyaweka wazi juu ya mbao, ili ayasomaye apate kukimbia,” ulimdokezea Charles Fitch kutayarisha chati ya kiunabii ili kufafanua maono ya Danieli na Ufunuo. Kuchapishwa kwa chati hii kulichukuliwa kuwa utimilifu wa amri iliyotolewa na Habakuki. Hata hivyo, wakati huo hakuna mtu aliyetambua kwamba kuchelewa kunakoonekana katika kutimizwa kwa maono—wakati wa

kukawia—kunawasilishwa katika unabii huohuo. Baada ya kukatishwa tamaa, andiko hili lilionekana kuwa na maana kubwa sana: “Maono haya bado ni kwa wakati uliowekwa, lakini mwisho wake yatanena, wala hayatajanganya; ijapokuwa yanakawia, yangojee; kwa kuwa hakika yatakuja, hayatachelewa. . . . Mwenye haki ataishi kwa imani yake.”

Chati ya 1843 na Roho ya Unabii

Haidhuru ikiwa unafanya kazi ya kawaida au kazi isiyo ya kawaida—maneno ambayo Ellen White hutumia kwa kazi ya konferensi na kazi ya kujitegemeza, mtawalia. Iwe unaenda kwa huduma zinazoongoza za kujitegemeza ndani ya Uadventista au kwenye General Conference au Biblical Research Institute, ukiwauliza kuhusu Chati ya 1843, watasema, “Kuna makosa mengi katika Chati hii.” Wanatofautiana na Ellen White, asemaye kwamba Bwana aliushikilia mkono Wake juu ya “kosa” katika baadhi ya tarakimu zilizo katika Chati hii.

Lakini wao pia wanajiweka wenyewe katika upinzani dhidi ya Neno la Mungu. Katika Habakuki, inasema kwamba ono hili “halitasema uongo.” Ono ambalo Waanzilishi walipaswa kuliweka kwenye Chati ya 1843, na waliliweka, ni utimilifu wa Habakuki 2. Hili ndilo ono walilopaswa kuliweka kwenye Chati hii, na Habakuki 2 inasema kwamba ono hili “halitasema uongo.” Kwa hiyo, unaposema kwamba Chati hii “imejaa makosa,” unapinga Roho ya Unabii na pia Biblia.

Sehemu ya unabii wa Ezekieli nayo ilikuwa chanzo cha nguvu na faraja kwa waaminio: “Neno la Bwana likanijia, kusema, Mwanadamu, ni mithali gani hiyo mliyo nayo katika nchi ya Israeli, mkisema, Siku zinakawia, na kila maono hayafiki? Kwa hiyo waambie, Bwana MUNGU asema hivi, . . . Siku ziko karibu, na utimilifu wa kila maono. . . . Nitasema, na neno nitakalolisema litatimia; halitakawia tena.” “Watu wa nyumba ya Israeli husema, Maono ayaonayo ni ya siku nyingi zijazo, naye anatabiri habari za nyakati zilizo mbali. Basi waambie, Bwana MUNGU asema hivi; Hakutakuwa na neno lo lote katika maneno yangu litakalokawia tena, lakini neno lile nililolinena litatendeka.” Ezekieli 12:21–25, 27, 28.

Makundi Mawili ya Waabuduo

Angalia kwamba anazungumza kuhusu makundi mawili ya waabudu. Anasema kwamba wengi, wakati kukatishwa tamaa huku kulipokuja, waliendelea kujifunza unabii, akionyesha kwamba kulikuwapo kundi ambalo halikuendelea. Tutapata nuru zaidi kuhusu tofauti kati ya makundi hayo mawili.

Kutimizwa kwa Habakuki 2:1–4 ni Chati hii ya 1843 na Chati ya 1850. Hata katika Habakuki, aya ya 4 inasema kwamba mwenye haki ataishi kwa imani yake, na yeye ambaye moyo wake umejivuna. Hapa inaelezwa makundi mawili ya waabudu. Historia ya Kilio cha Usiku wa Manane huzaa makundi mawili ya waabudu, na makundi hayo mawili yanatajwa katika Habakuki.

Katika aya inayofuata, baada ya kurejelea Habakuki 2 na Ezekieli, anabainisha mojawapo ya makundi hayo: “hao wanaongoja.” Hao wanaongoja ni nani? Ni wale wanaoitimiza Danieli 12, “Heri yeye aangojaye, na kuifikia 1335.” Kundi hili ndilo hao wanaongoja.

Wale waliokuwa walingoja wakafurahi, wakiamini kwamba Yeye ajuaye mwisho tangu mwanzo alikuwa ametazama chini katika vipindi vyote vya nyakati, na, akiuona mbele ya wakati huo kukatishwa tamaa kwao, alikuwa amewapa maneno ya ujasiri na tumaini.

Tulipigiwa simu na dada mmoja ambaye alikuwa amekuwa akifanya kazi katika mojawapo ya nchi za Ulaya ya Mashariki kwa miaka michache. Alitoka huko, akahamia Marekani, na alipoielewa ujumbe huu, akarudi tena huko. Amekabiliwa na upinzani, huku familia yake ya kanisa ya zamani ikiwasiliana na uongozi katika nchi yake ili “kumfungia mlango.” Hivi karibuni, Bwana alimfungulia mlango wa kushiriki ujumbe huu na makundi.

Alipiga simu mapema asubuhi ya leo, akieleza kwamba kikwazo kimoja kilikuwa usafiri. Walihitaji gari ili kusafiri na kufundisha ujumbe huu, lakini walikosa fedha. Mara tu walipofika mahali hapa, rafiki kutoka Marekani, akiwa amesukumwa moyoni na Bwana, walituma fedha za kutosha kununua gari.

Hii ndiyo aina ya uzoefu uliokuwa ukiwapata wale waliokatishwa tamaa. Walikatishwa tamaa, lakini Bwana aliwaongoza kwenye Maandiko ili kuwatia moyo, akisema, “Kukatishwa tamaa huku kulikuwa kwa uongozi wangu. Endeeleni tu kusonga mbele.”

Kama isingalikuwa kwa ajili ya sehemu kama hizo za Maandiko, zikiwatahadharisha kungoja kwa saburi na kushika sana tumaini lao katika neno la Mungu, imani yao ingalishindwa katika saa ile ya majaribu.

Mfano wa Mabikira Kumi na Wakati wa Kukawia

Angalia jinsi Dada White anavyounganisha mfano wa Wanawali Kumi na Habakuki 2, kwa kuwa yote mawili yanazungumzia wakati wa kukawia na makundi mawili ya waabuduo.

Mfano wa wanawali kumi wa Mathayo 25 pia unaonyesha uzoefu wa watu wa Waadventista. Katika Mathayo 24, akijibu swali la wanafunzi Wake kuhusu ishara ya kuja Kwake na ya mwisho wa ulimwengu, Kristo alikuwa ameonyesha baadhi ya matukio yaliyo ya muhimu zaidi katika historia ya ulimwengu na ya kanisa tangu ujio Wake wa kwanza hadi wa pili; yaani, kuangamizwa kwa Yerusalemu, dhiki kuu ya kanisa chini ya mateso ya kipagani na ya kipapa, kutiwa giza kwa jua na mwezi, na kuanguka kwa nyota. Baada ya hayo akasema juu ya kuja Kwake katika ufalme Wake, na akatoa mfano unaoeleza makundi mawili ya watumishi wanaotazamia kutokea Kwake. Sura ya 25 inaanza kwa maneno haya: “Ndipo ufalme wa mbinguni utakapofanana na wanawali kumi.” Hapa linaonyeshwa kanisa linaloishi katika siku za mwisho,”—sasa, analitumia hili kwa Historia ya Wamillari, lakini angalia asemavyo—“Hapa linaonyeshwa kanisa linaloishi katika siku za mwisho,”—ni nani “kanisa linaloishi katika siku za mwisho”? Hilo ni sisi.

Hilo ndilo jambo lilelile linaloonyeshwa katika sehemu ya mwisho ya sura ya 24. Katika mfano huu uzoefu wao unaoneshwa kwa matukio ya ndoa ya Mashariki. “Ndipo ufalme wa mbinguni utakapofanana na wanawali kumi, waliotwaa taa zao, wakaenda nje kumlaki bwana arusi. Watano wao walikuwa wenye busara, na watano wapumbavu. Wale waliokuwa wapumbavu walizitwaa taa zao, lakini hawakuchukua mafuta pamoja nao; bali wale wenye

busara walichukua mafuta katika vyombo vyao pamoja na taa zao. Bwana arusi alipokawia, wote wakasinzia wakalala. Na usiku wa manane pakawa na kelele, Tazama, bwana arusi yuaja; tokeni nje kumlaki.”

Kuja kwa Kristo, kama kulivyotangazwa na ujumbe wa malaika wa kwanza, kulieleweka kuwa kunawakilishwa na kuja kwa bwana arusi. Matengenezo yaliyoenea sana chini ya tangazo la kuja Kwake karibuni yaliwiana na kutoka kwa wanawali. Katika mfano huu, kama ilivyo katika Mathayo 24, makundi mawili yanawakilishwa. Wote walikuwa wamechukua taa zao, Biblia, na kwa nuru yake walikuwa wametoka kwenda kumlaki Bwana Arusi. Lakini wakati wale wapumbavu walipochukua taa zao bila mafuta, wale wenye hekima walichukua mafuta katika vyombo vyao. Wenye hekima walikuwa wameupokea neema ya Mungu, nguvu ya Roho Mtakatifu ya kufufua upya na kuangazia, iliyolifanya neno Lake kuwa taa kwa miguu yao. Walichunguza Maandiko ili kujua kweli na walitafuta kwa bidii usafi wa moyo na maisha. Hawa walikuwa na uzoefu wa kibinafsi na imani katika Mungu na neno Lake, ambavyo havingeweza kushindwa kwa kuvunjika moyo na kuchelewa. Wengine walichochea na msukumo wa hisia, wakitegemea imani ya ndugu zao, wakiridhika na hisia nzuri lakini wakikosa ufahamu wa kina wa kweli au kazi halisi ya neema. Hawakuwa tayari kwa kuchelewa na kuvunjika moyo. Majaribu yalipokuja, imani yao ilishindwa, na taa zao zikafifia.

“Bwana-arusi alipokawia,”

Bwana-Arusi alikawia lini? Machi 22, 1844. Anakawia. Ni nini kitakachotukia sasa? Makundi haya mawili yatafunuliwa.

Tunapoisahau Kilio cha Usiku wa Manane na kuanguka kutoka katika njia kwenda chini kwenye ulimwengu mwovu, tunaonyesha kwamba hatuielewi Injili. Injili ya Milele ni kazi ya Kristo katika kuzalisha makundi mawili ya waabuduo, kwa msingi wa ujumbe wa kinabii wa kupima. Tangu wakati wa kukawia hadi kufungwa kwa mlango, huu ndio upeo wa Injili ya Milele. Hapa, Bwana huyachukua makundi mawili katika wakati wa kukawia, akitafuta kuwaongoza pamoja Naye kuingia katika Hukumu, na kuwaweka katika mchakato wa kupimwa ili kuthibitisha kama kweli wana mafuta au la. Huu ndio upeo wa kazi ya Kristo ya kuitenga dhahabu na takataka, ngano na magugu, wenye hekima na wapumbavu.

“Bwana-arusi alipokawia, wote wakasinzia wakalala.” Kwa kukawia kwa bwana-arusi kunawakilishwa kupita kwa wakati ambao Bwana alitarajiwa, kukatishwa tamaa, na kile kilichoonekana kuwa kuchelewa. Katika wakati huu wa kutokuwa na uhakika, shauku ya wale wa juujuu na wenye moyo wa nusu ilianza upesi kuyumba, na jitihada zao kulegea; lakini wale ambao imani yao ilijengwa juu ya ujuzi wa kibinafsi wa Biblia walikuwa na mwamba chini ya miguu yao, ambao mawimbi ya kukatishwa tamaa yasingeweza kuuosha. “Wote wakasinzia wakalala;” kundi moja katika kutokujali na kuiacha imani yao, kundi jingine walingoja kwa saburi hata nuru iliyo wazi zaidi itakapotolewa. Hata hivyo, katika usiku wa jaribu wale wa mwisho walionekana kupoteza, kwa kiwango fulani, bidii yao na kujitoa kwao. Wale wa moyo wa nusu na wa juujuu hawangeweza tena kuegemea juu ya imani ya ndugu zao. Kila mmoja lazima asimame au aanguke kwa nafsi yake mwenyewe.

Wakati kukata tamaa kulipotokea, makundi mawili yakaanza kulala kwa namna tofauti; lakini hata wale wanawali wenye hekima walipoteza sehemu ya bidii yao. Bwana alikuwa akiwaongoza katika jambo hili, ili ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane ulipokuja katika Mkutano wa Kambi wa Exeter, afanye kazi miongoni mwao.

Mchakato wa Kujaribiwa: Wakati wa Kukawia na Kilio cha Usiku wa Manane

Kutoka katika **Spirit of Prophecy**, juzuu ya 4, ukurasa wa 228: Kumbukeni kwamba mchakato huu—Kililio cha Usiku wa Manane, tangu Wakati wa Kukawia hadi kufungwa kwa mlango—ndicho Bwana anatumia kuwajaribu watu Wake. Kililio cha Usiku wa Manane katika Mkutano wa Kambi wa Exeter, katika kutangazwa kwake hadi Oktoba 22, 1844, ni sehemu moja tu ya historia hiyo. Hakiwezi kutenganishwa na wakati wa kukawia, ambao huandaa kwa ajili ya athari ya Kililio cha Usiku wa Manane miongoni mwa madaraja mawili ya waabuduo. Ni lazima muelewe Kililio cha Usiku wa Manane, kwa sababu msipofanya hivyo, mtaanguka kutoka katika njia.

Mungu alikusudia kuwajaribu watu wake. Mkono wake ulifunika kosa katika kukokotoa nyakati za kiunabii. Mkono wake, mkono wa Bwana, ulifunika kosa la kipekee katika kukokotoa nyakati za kiunabii, kwa wingi. Waadventista hawakugundua kosa hilo, wala halikugunduliwa na wale walioelimika zaidi miongoni mwa wapinzani wao. Hao wa mwisho walisema, “Kukokotoa kwenu nyakati za kiunabii ni sahihi. Tukio fulani kubwa linakaribia kutukia; lakini si lile analolitabiri Bw. Miller; ni kuongoka kwa ulimwengu, wala si kuja kwa Kristo mara ya pili.”

Wakati wa matarajio ulipita, na Kristo hakuonekana kwa ukombozi wa watu Wake. Wale waliokuwa wamemtazamia Mwokozi wao kwa imani ya kweli na upendo walipatwa na masikitiko makali. Hata hivyo, Bwana alikuwa ametimiza kusudi Lake: alikuwa amejaribu mioyo ya wale waliodai kuwa wanangoja kutokea Kwake. Miongoni mwao walikuwamo wengi ambao walikuwa wakisukumwa na hofu kuliko kupenda kweli. Tukio lililotazamiwa liliposhindwa kutokea, watu hawa walitangaza kwamba hawakuwa wamesikitishwa; hawakuwa wamewahi kuamini kwamba Kristo angekuja. Walikuwa miongoni mwa wa kwanza kudhihaki huzuni ya waamini wa kweli.

Hili lilikuwa kusudi la Bwana. Hatuna sababu ya kuogopa kwa ajili ya wakati ujao, isipokuwa tunaposahau jinsi Bwana alivyotuongoza katika uzoefu wetu wa zamani, wala hatuna cha kuogopa isipokuwa tunaposahau mafundisho ya Bwana katika uzoefu wetu wa zamani. Tunadokeza kwamba huwezi kutenganisha uongozi huu na mafundisho Yake.

Maisha ya James White na Ellen G. White 1888, ukurasa 186–187: “Mungu aliwajaribu na kuwathibitisha watu wake kwa kupita kwa wakati mwaka 1843. Kosa—kosa la pekee—walilolifanya katika kuhesabu vipindi vya unabii halikugunduliwa mara moja hata na watu wenye elimu waliopinga maoni ya wale waliokuwa walingojea kuja kwa Kristo. Wasomi hawa wa kina walitangaza kwamba Bw. Miller alikuwa sahihi katika hesabu yake ya wakati, ingawa walimpinga kuhusu tukio ambalo lingevika taji kipindi hicho. Lakini wao, pamoja na watu wa Mungu waliokuwa walingojea, walikuwa katika kosa lilelile kuhusu suala la wakati.

Tunaamini kikamilifu kwamba Mungu, katika hekima Yake, alikusudia kwamba watu Wake wakutane na kukatishwa tamaa, jambo ambalo lilikuwa limekusudiwa vyema kufunua mioyo na kusitawisha tabia za kweli—si tu kufunua mioyo yao bali pia kusitawisha tabia zao, na kuifikisha kwenye hatua ambapo hilo lingedhihirishwa katika shida inayokuja wakati wa Kilio cha Usiku wa Manane. Wale walioikumbatia ujumbe wa malaika wa kwanza kwa hofu ya hukumu za Mungu, si kwa sababu waliipenda kweli na kutamani urithi katika ufalme wa mbinguni, sasa walionekana katika nuru yao ya kweli. Walikuwa miongoni mwa wa kwanza kuwadhihaki wale waliokatishwa tamaa ambao kwa unyofu walilitamani na kulipenda kutokea kwa Yesu. Jaribu hili la Mungu, lenye kuchunguza kwa undani kabisa, lilifunua tabia za kweli za wale ambao wangeukwepa wajibu na aibu kwa kuikana imani yao katika saa ya majaribu.

Wale waliokuwa wamekatishwa tamaa hawakuachwa gizani; kwa maana katika kuichunguza kwa maombi ya dhati nyakati za unabii, kosa lilifunuliwa—kosa la pekee—na kufuatiliwa kwa kalamu ya unabii kupitia kipindi chote cha kukawia. Katika matarajio ya furaha ya kuja kwake Kristo, kule kukawia kwa maono kulivyonekana hakukuwa kumezingatiwa, na kulikuwa mshangao wa huzuni usiotazamiwa. Hata hivyo, jaribu hili lenyewe lilikuwa la lazima sana ili kuwakuza na kuwatia nguvu waaminio wa kweli katika ukweli. Kipindi cha kukawia kilikuwa cha lazima sana. Si kwamba kingeonyesha tu yale makundi mawili na kuanza kuikuza tabia yao ambayo ingeonyeshwa katika historia ya Kilio cha Usiku wa Manane hadi kufungwa kwa mlango, bali kilikuwa cha lazima ili kuwatia nguvu wale ambao wangetokea upande ulio sahihi wa suala hilo. Huwezi kukitenga kipindi cha kukawia na Kilio cha Usiku wa Manane au kufungwa kwa mlango.

Unapoukataa Kilio cha Usiku wa Manane, unaukataa historia hiyo yenyewe. Kilio cha Usiku wa Manane si ujumbe wa Samuel Snow tu katika Mkutano wa Kambi wa Exeter; ni uzoefu wa wakati wa kukawia. Hapa ndipo Bwana alikuwa akiongoza. Hatuna jambo lolote la kuogopa kuhusu wakati ujao, isipokuwa tunaposahau uongozi wa Bwana katika historia yetu ya nyuma—historia hii ya wakati wa kukawia na ya Kilio cha Usiku wa Manane, ambapo Yeye huifikisha Injili ya Milele kwenye kilele chake katika Historia ya Wamillari, akizalisha makundi mawili ya waabuduo.

Maandishi ya Awali, ukurasa wa 74: “Nimeona ya kwamba chati ya 1843 iliongozwa na mkono wa Bwana, na kwamba haikupaswa kubadilishwa; kwamba tarakimu zilikuwa kama alivyotaka Yeye; kwamba mkono Wake ulikuwa juu yake na ulificha kosa katika baadhi ya tarakimu, ili mtu awaye yote asiweze kuliona, mpaka mkono Wake ulipoondolewa.”

Siri ya Uovu na Mchakato wa Kujaribiwa

Kama tungekuwa na wakati, tungeweza kujadili siri ya uasi. Siri ya uasi inaweza kuwa na zaidi ya ufafanuzi mmoja sahihi, lakini hapa inarejelea kazi ya Shetani ya kuchanganya uovu na wema, kweli na kosa, katika historia takatifu ambamo Bwana huwajaribu watu Wake. Katika historia takatifu ya Maandiko ambapo Bwana huwaleta watu Wake katika mchakato wa kujaribiwa, daima utaiona siri ya uasi—utendaji wa Shetani katika kuchanganya kweli na kosa. Watu wanapofikia hatua hii ya kujaribiwa, siri ya uasi imeyatia ukungu masuala hayo.

Wakati wa kujaribiwa kwa Nuhu ulipofika, Biblia inatuambia kwamba mbegu ya Shetani ilikuwa tayari imechanganywa na mbegu ya Mungu kabla ya wakati huo. Hili ndilo lililosababisha siri ya

uovu kutimizwa katika wakati wa Nuhu, ikielezwa katika Mwanzo kama wana wa Mungu kuwatwaa binti za wanadamu kuwa wake—mchanganyiko wa mbegu hizo mbili, siri ya uovu inayotangulia jaribu la Nuhu.

Katika jaribu la Musa na Bahari ya Shamu, Maandiko yanaeleza jinsi Israeli, ambao wangejaribiwa katika Bahari ya Shamu na Sinai, walivyokuwa wameharibiwa na mafundisho ya Misri baada ya kukaa huko kwa muda mrefu hivyo. Hiyo ndiyo iliyokuwa siri ya kuasi—kuathiriwa na mafundisho ya kishetani.

Katika wakati wa Wayahudi, ni mafundisho ya Kiyunani yaliyotayarisha njia kwa ajili ya Sanhedrini kukataa mchakato wao wa kupimwa.

Katika historia ya Wamillari, Wamillari waliokuwa katika makanisa ya Kiprotestanti walikuwa wametoka tu katika miaka 1260 ya ushawishi wa Upapa, ambao uliiharibu mbegu safi kwa mbegu isiyo safi, na hivyo kuzaa siri ya uasi-iliyoitangulia jaribio la Historia ya Wamillari.

Hiyo ndiyo siri ya uasi-sheria ambayo daima iko.

Ikiwa utajifunza jinsi siri ya uasi inavyotenda kazi, nenda katika Patriarchs and Prophets, sura ya kwanza. Dada White anatueleza jinsi Shetani alivyoitenda siri ya uasi Mbinguni. Kungetukia mtihani Mbinguni kuhusu ni malaika gani wangekaa na ni nani wangeondolewa, naye Shetani alikuwa akiitenda siri ya uasi hapo hapo Mbinguni kabla ya mchakato huo wa kupimwa.

Shetani alifanya jambo hili kwa kutia shaka kwa hila, kuliweka neno lake juu ya Neno la Mungu, na muhimu zaidi, kwa kuwaongoza wengine wazieleze mafundisho yake ya uongo—tendo ovu la kishetani. Angetia shaka katika akili yako, kisha wewe ungeenda nje na kueleza shaka hiyo kwa kikundi. Iwapo mtu yeyote angelalamikia shaka hiyo, angelalamika juu yako, wala si juu yake.

Hivi karibuni, mchungaji mmoja huko Spokane, Washington, alitoa maoni kuhusu Early Writings, ukurasa wa 74, akisema, “Nilikwenda kwenye kamusi ya siku na zama za Ellen White, Webster’s Dictionary, na figures haimaanishi kitu chochote kinachohusiana na hesabu.” Watu wengi waliosikia jambo hilo wasingelichunguza na wangemwamini. Kwa kiwango cha chini kabisa, mchungaji huyo alikuwa akipanda shaka kuhusu kile ambacho figures inawakilisha katika kifungu hiki; kwa kweli, alikuwa akisema uongo. Webster’s 1828 Dictionary inasema: FIGURE, n. Katika hesabu, ishara inayowakilisha namba, kama 2, 7, 9.

Alikuwa akionyesha shaka, akifanya kazi inayowakilishwa kama siri ya uasi. Alikuwa akiwatambulishia Waadventista, ikiwa wako tayari kuona, kwamba katika wakati huu wa historia ya dunia, ni lazima uielewe kweli mwenyewe wala usiwasilize wanadamu; kwa sababu, “. . . siri ya uasi yatenda kazi hivi sasa:”

Maandishi ya Awali, ukurasa wa 74: “. . . kwamba tarakimu zilikuwa kama alivyotaka Yeye, kwamba mkono Wake ulikuwa juu yake na ulificha kosa katika baadhi ya tarakimu hizo, ili mtu yeyote asiweze kuliona, mpaka mkono Wake ulipoondolewa.”

Ni upotoshaji, na wanatheolojia mara nyingi hufanya hivyo. Ikiwa unataka kuelewa neno lina maana gani katika Biblia au Roho ya Unabii, huangalii kamusi kwanza; unamwangalia nabii. Kwa

mfano, Danieli anatumia neno la Kiebrania rum katika Danieli 8:11, lililotafsiriwa kuwa "ikaondolewa." Watu hudhani kwamba linamaanisha "kuondolewa," lakini Danieli anatumia rum mara nyingine tano, na kamwe halimaanishi "kuondoa"—linamaanisha "kuinua na kutukuza." Hivyo basi, kudhani kwamba rum katika Danieli 8:11 linamaanisha "kuondoa" ni kufuata mapokeo, si jinsi Danieli alivyolitumia neno hilo.

Vivyo hivyo, kuhusu Ellen White: Ikiwa unataka kudai kwamba katika Early Writings, 74, "figures" humaanisha vielelezo vya kisanaa au michoro, unaweza kusema, "Kamusi ya wakati wa Ellen White haisemi kwamba figures humaanisha hesabu," ukitegemea kwamba watu wengi hawatachunguza. Lakini kama wangechunguza, wangekuta kwamba figures kwa kweli humaanisha hesabu.

Lakini mahali pa kwanza unapapaswa kwenda ni kwa Ellen White mwenyewe: Anamaanisha nini kwa figures? Katika Early Writings, ukurasa wa 74, anasema, "Mkono wake ulikuwa juu na ulificha kosa katika baadhi ya figures," na katika ukurasa wa 236 anasema, "Mkono wake ulifunika kosa katika ukokotoaji wa vipindi vya kinabii." Nabii huyo mwanamke anatambulisha kwamba istilahi yake, figures, inawakilisha vipindi vya kinabii—hesabu, si mchoro.

Basi, Bwana aliushikilia mkono Wake juu ya kosa katika kuhesabu vipindi vya unabii—tarakimu.

Idhini ya Ellen White kwa 2520

Huu ndio msingi wa hoja. Wengi wanawasilisha ujumbe uleule tunaowasilisha sisi, nami ninawaunga mkono. Lakini inapokuja kwa habari ya 2520 na kama Ellen White aliamini kwamba ilikuwa unabii halali, hii ndiyo hoja—huu ndio uthibitisho na mahali ambapo unapaswa kuanzia. Hoja nyingine zote ni halali na za kweli, lakini hapa ndipo mahali pa kuanzia.

Katika Early Writings, ukurasa wa 74, panaposema kwamba Bwana aliweka mkono Wake juu ya kosa katika baadhi ya tarakimu, yeye anafafanua maana ya jambo hilo katika kitabu hicho hicho, kwenye ukurasa wa 236: "Niliwaona watu wa Mungu wenye furaha katika matarajio, wakimtazamia Bwana wao. Lakini Mungu alikusudia kuwajaribu." Anazungumza kuhusu Wakati wa Kukawia [Machi 22, 1844], kukatishwa tamaa kwa kwanza.

Hasemi kuhusu Kukatishwa Tamaa kwa tarehe 22 Oktoba, 1844, kwa sababu wao watajaribiwa huko pia; bali hapa anazungumza kuhusu tarehe 22 Machi, 1844, wakati wa kukawia: "Mungu alikusudia kuwajaribu." "Mkono wake ulifunika kosa katika kuhesabu vipindi vya kinabii." Alikuwa awajaribu kwa wakati wa kukawia? Kwa kuushikilia mkono Wake juu ya uelewa wao wa vipindi vya kinabii. Hamna neno la kuogopa kwa ajili ya wakati ujao, isipokuwa tunaposahau jinsi Bwana alivyotuongoza hapo zamani, katika historia ya Wamillerite na mafundisho Yake.

Vipindi hivi vya kinabii ni mafundisho yaliyozalisha wakati wa kukawia. "Mkono wake ulifunika kosa katika kuhesabu vipindi vya kinabii. Wale waliokuwa wakimtazamia Bwana wao hawakuligundua kosa hili,"—kosa moja—"na hata watu waliosoma sana zaidi miongoni mwa wale walioupinga wakati huo hawakuliona pia. Mungu alikusudia kwamba watu Wake wakutane na hali ya kukatishwa tamaa. Wakati ukapita, na wale waliokuwa wamentazamia Mwokozi wao kwa

matarajio ya furaha wakahuzunika na kuvunjika moyo, ilhali wale ambao hawakupenda kutokea kwa Yesu, bali waliupokea ujumbe kwa hofu, walifurahi kwamba hakuja wakati wa matarajio. Kukiri kwao hakukuwa kumeugusa moyo na kuusafisha maisha. Kupita kwa wakati kulihesabiwa vema ili kufunua mioyo ya namna hiyo. Hao ndio waliokuwa wa kwanza kugeuka na kuwadhihaki wale wenye huzuni na waliokatishwa tamaa ambao kwa kweli walilipenda kutokea kwa Mwokozi wao. Niliona hekima ya Mungu katika kuwajaribu watu Wake na kuwapa jaribu lenye kuchunguza sana ili kuwabaini wale ambao wangerudi nyuma na kugeuka katika saa ya majaribu.

Yesu na jeshi lote la mbinguni waliwatazama kwa huruma na upendo wale ambao kwa matarajio matamu walikuwa wametamani kumwona Yeye ambaye roho zao zilimpanda. Malaika walikuwa wakitanda juu yao, ili kuwategemeza katika saa ya jaribu lao. Wale waliokuwa wamepuuza kuipokea ujumbe wa mbinguni waliachwa gizani, na hasira ya Mungu ikawaka juu yao, kwa sababu hawakutaka kuipokea nuru ambayo alikuwa amewatuma kutoka mbinguni. Wale waaminifu, waliokatishwa tamaa, ambao hawakuweza kuelewa kwa nini Bwana wao hakuja, hawakuachwa gizani. Tena wakaongozwa kwenye Biblia zao ili kuichunguza vipindi vya unabii. Mkono wa Bwana uliondolewa kutoka kwenye tarakimu, na kosa—moja tu—likaelezwa.

Hapa anaeleza kosa lililokuwamo katika tarakimu za Kielelezo cha 1843, na tayari amefafanua kwamba tarakimu hizo zinawakilisha vipindi vya unabii. “Wakaona kwamba vipindi vya unabii vilifikia mwaka 1844, na kwamba ushahidi uleule waliokuwa wameutoa kuonyesha kwamba vipindi vya unabii vilifungwa katika 1843, ulithibitisha kwamba vingekoma katika 1844.” Mwisho wa mjadala! Ellen White anaweka muhuri wake wa kuidhinisha juu ya 2520.

Kuna vipindi vitatu tu vya kinabii kwenye Chati ya 1843 ambavyo walielewa kuwa viliishia katika mwaka wa 1843: vile 1335, 2520, na 2300. Mungu aliushikilia mkono Wake juu ya kosa fulani katika baadhi ya hesabu—vipindi vya kinabii kwenye Chati hii—hata mkono Wake ulipoondolewa. Alipouondoa mkono Wake, wale waaminifu waliokuwa walingoja waliongozwa kuchunguza tena vipindi vya kinabii, nao wakagundua kwamba uthibitisho uleule uliowaongoza kuwasilisha kwamba vipindi vya kinabii vilifungwa katika mwaka wa 1843 ndipo ulipotambuliwa kuthibitisha kwamba viwili viliishia katika mwaka wa 1844.

Siku 1335 huanza katika BK 508 na kuishia mwaka 1843. Siku 2520 huanza katika KK 677 na huathiriwa na utimilifu wa mwaka. Waanzilishi walidhani kwamba ziliishia mwaka 1843, lakini baadaye walielewa kwamba ushahidi uleule uliowaongoza kutabiri mwaka 1843 ulithibitisha kwamba unabii wa 2520 uliishia mwaka 1844. Unabii wa 2300 huanza katika KK 457, na walikuwa wamefikiria kwamba uliishia mwaka 1843, lakini baada ya masikitiko, kwa njia ya uchunguzi wao wa vipindi vya kinabii, walitambua kwamba uliishia mwaka 1844.

Kuna unabii watatu tu ambao walitabiri ungekwisha mwaka 1843, na mmoja wao unakwisha kweli: ule wa siku 1335. Unabii huu si ule ambao Bwana aliuzuia kwa mkono Wake. Huu unabainisha historia ya Wamillari tangu Wakati wa Kukawia, kupitia Kilio cha Usiku wa Manane, hadi Oktoba 22, 1844.

Katika wasilisho la jana, tulimalizia kwa nukuu hii kutoka kwa Ellen White: “Yamebarikiwa macho yaliyoona mambo yale yaliyoonekana katika mwaka 1843 na 1844.” Huyu ndiye

“amebarikiwa yeye ajaye kwa mwaka 1843.” Katika aya inayofuata, anasema, “Ujumbe ulitolewa. Wala kusiwe na kuchelewa katika kuurudia ujumbe huo, kwa maana ishara za nyakati zinatimia; kazi ya kufunga lazima ifanywe. Kazi kubwa itafanywa kwa muda mfupi. Ujumbe utatolewa karibuni kwa uteuzi wa Mungu, nao utakua na kuwa kilio kikuu. Ndipo Danieli atasimama katika kura yake, ili kutoa ushuhuda wake.” Manuscript Releases, juzuu ya 21, 437.

Daniel akisimama katika kura yake ni aya ya 13 ya Danieli 12. “Heri macho yale yaliyoona mambo yale yaliyoonekana katika 1843 na 1844” ni aya ya 12. Ellen White anatoa ufafanuzi wa kiungu juu ya Danieli 12:12–13, akisema kwamba aya hizi hazihusu unabii wa wakati, bali zinahusu uzoefu unaojumuishia 1843 na 1844, uliotokana na kutofahamu vizuri mwaka wa 1843, nako kukazaa wakati wa kukawia. Wakati wa kukawia unapofika, “Heri yeye angojaye.” Ijapokawia maono, ingojee. Heri ni wake yule anayengoja kwa uaminifu tangu Wakati wa Kukawia mpaka mlango unapofungwa. Kile ambacho mwaminifu anakiona katika 1843 na 1844 ni baraka inayomwongoza kuingia Patakatifu pa Patakatifu.

Unabii wa siku 1335 uliisha mwaka 1843, ukiashiria kuwasili kwa Kilio cha Usiku wa Manane. Vipindi vya kiunabii vya 2520 na 2300 vinafikia mwisho wake mwaka 1844. Ellen White anasema kwamba ushahidi uliowaongoza kutangaza kwamba 2520, 2300, na 1335 viliisha mwaka 1843 ndipo ulipotambuliwa kuthibitisha kwamba vingefikia mwisho wake mwaka 1844.

Nuru kutoka katika Neno la Mungu ilianguza hali yao, nao wakagundua wakati wa kukawia—“Ijapokawia [maono], yangoje.” Katika upendo wao kwa kuja kwa Kristo mara moja, walikuwa wamepuuza kukawia kwa maono, kulikokusudiwa kuwadhihirisha wale wa kweli wanaongoja. Tena walikuwa na wakati maalumu. Hata hivyo niliona kwamba wengi wao hawakuweza kuinuka juu ya kuvunjika moyo kwao kuu ili wawe na kile kiwango cha bidii na nguvu kilichokuwa kimeitambulisha imani yao mwaka wa 1843.

Shetani na malaika zake waliwashinda, na wale ambao hawakupokea ujumbe walijipongeza kwa hukumu yao ya kuona mbali na hekima yao kwa kutokubali udanganyifu huo, kama walivyoiita. Hawakutambua kwamba walikuwa wakikataa shauri la Mungu juu yao wenyewe, na walikuwa wakitenda kwa umoja na Shetani na malaika zake ili kuwataabisha watu wa Mungu, waliokuwa wakiuishi ujumbe uliotumwa kutoka mbinguni.

Katika historia hii, kuna makundi mawili ya waabudu. Kundi lisilo waaminifu huwadhihaki wale wanaongoja, lakini hao wanaongoja huongozwa kurudi kwenye vipindi vya kinabii na kufikia kuelewa kwamba ushahidi uliowaongoza kutambua hitimisho la 2520 na la 2300 katika mwaka wa 1843 ndio uliipaswa kuthibitisha kwamba vilimalizika mwaka wa 1844.

Ingawa wale waliokuwa walingoja walitambua jambo hili, hawakuwa na bidii kwa Bwana kama walivyokuwa kabla ya kuvunjika moyo kwa kwanza. Wanguhuishwa tena kwa ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane. Wale waliokuwa walingoja walikuwa tayari wameelewa 1844, mwisho wa unabii, kabla ya Kilio cha Usiku wa Manane.

Ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane uliwawezesha wale waliokuwa walingoja kuitambua tarehe 22 Oktoba, 1844. Kwa taarifa hiyo, halikuwa tu mahali fulani katika mwaka 1844; lilikuwa katika siku hii yenyewe, na jambo hilo likaupa ujumbe huo nguvu.

Je, unaona mchakato huo? Mafundisho yanayozalisha uzoefu huu ni unabii tatu: 1335, 2300, na 2520.

Baada ya kutambua jambo hili, walianza kutangaza, “Tokeni Babeli.” Huu ndio Ujumbe wa Malaika wa Pili.

Na tuwe wazi: Ni nini kinachokoma wakati wa kukawia? Matumizi ya Chati ya 1843. Waliweka Chati hii kando kwa sababu sasa walielewa kwamba Bwana alikuwa akija mwaka 1844, ilhali Chati ilisema 1843. Hivyo basi, waliweka Chati hiyo kando kwa ajili ya historia ya Ujumbe wa Malaika wa Pili.

Ujumbe wao unakuwa nini katika historia ya Malaika wa Pili? Aya ya mwisho inaeleza.

Waumini katika ujumbe huu walionezwa katika makanisa. Kwa muda fulani, wale ambao hawakutaka kuupokea ujumbe huu walizuiwa na hofu wasidhihirishe hisia za mioyo yao; lakini kupita kwa wakati kulifunua hisia zao za kweli. Walitamani kuinyamazisha ushuhuda ambao wale waliokuwa walingoja walihisi kusukumwa kuutoa, ya kwamba vipindi vya kinabii vilienea hadi mwaka wa 1844.

Vipindi gani vya kinabii? 2520, 2300, na 1335. Huo ndio ujumbe wao katika historia hii. Sasa wanasema, “Tunaelewa! Unabii huu unaendelea hadi 1844.” Ujumbe wao katika historia ya Kilio cha Usiku wa Manane ni unabii wa miaka 2520 na 2300.

Kwa muda fulani, wale ambao hawakutaka kuupokea ujumbe walizuiwa na hofu wasitende kulingana na hisia za mioyo yao; lakini kupita kwa wakati kulifunua hisia zao za kweli. Walitaka kuinyamazisha ushuhuda ambao wale waliokuwa walingoja walihisi kulazimika kuutoa, ya kwamba vipindi vya kinabii vilienea hadi mwaka wa 1844. Kwa uwazi waaminio walieleza kosa lao—kosa la pekee—na kutoa sababu zilizowafanya wamtazamie Bwana wao katika mwaka wa 1844. Wapinzani wao hawakuweza kuleta hoja yoyote dhidi ya sababu zenye nguvu zilizotolewa. Hata hivyo hasira ya makanisa ikawaka; walikuwa wameazimia kutosikiliza ushahidi, na kuufungia ushuhuda nje ya makanisa, ili wengine wasiweze kuusikia.

Ni nini hutokea unapowasilisha 2520 kwa uhusiano na siku 2300? Katika Historia ya Wamillari, unafungiwa nje ya makanisa, na kunakuwa na jitihada za kuinyamazisha ujumbe huo.

Wale ambao hawakuthubutu kuwanyima wengine nuru ambayo Mungu alikuwa amewapa, walifungiwa nje ya makanisa; lakini Yesu alikuwa pamoja nao, nao walifurahia nuru ya uso wake. Walikuwa wameandaliwa kuupokea ujumbe wa malaika wa pili. *Early Writings*, 235–237.

Bila kuingia katika uchunguzi juu ya 2520, tunachotaribu kuonyesha ni kwamba Ellen White anaweka muhuri wake wa kuidhinisha juu ya 2520. Ikiwa huwezi kuona hili, unahitaji kuomba ili Yesu aondoe magamba kutoka machoni pako. Ellen White alisema kwamba ushahidi uleule uliowaongoza kutabiri 1843 baadaye ulionekana kuthibitisha kwamba vipindi hivi vya kinabii vilimalizika mwaka 1844. Yeye daima hutambulisha vipindi vya kinabii, au tarakimu hizo, katika wingi. Kuna vipindi vitatu tu vya kinabii kwenye Chati ya 1843 vilivyoishia mwaka 1843.

Ile ambayo kwa hakika inaishia mwaka 1843, yaani 1835, kwa usahihi wa kisarufi, inahitaji angalau vipindi viwili vya kinabii ili yeye aseme “figures” na “prophetic periods.” Ikiwa vipo vitatu na ukiondoa kimoja, basi viwili anavyoiiidhinisha ni 2520 na 2300, bila kujali mtu mwingine yeyote atasema nini.

Katika historia hii, ikiwa ni pamoja na Fadhaiko Kuu la Waadventista la tarehe 22 Oktoba, 1844, Bwana alikuwa akileta uzoefu ambapo walikuwa wakitengwa na makanisa ili waweze kusimama si juu ya mvuto wa wanadamu bali juu ya Neno la Mungu. Walihitaji uzoefu huo ili kuwa na imani ya kuingia pamoja na Yesu Kristo katika Patakatifu pa Patakatifu. Alikuwa akiwakamilisha ili kuifikisha Injili ya Milele kwenye hitimisho lake.

Ushuhuda wa Waanzilishi: James White na Uriah Smith

Kisha, tunao Waanzilishi wawili, James White na Uriah Smith. Hawa ndio watu wakuu ambao wanatheolojia wa kisasa huwataja ili kudai kwamba James White aliikataa 2520 mwaka 1863 na kwamba Uriah Smith aliikataa katika maandishi yake ya miaka ya 1870 na 1880.

Tunarudi katika mwaka wa 1844 na muda mfupi baadaye ili kuona jinsi James White na Uriah Smith wanavyoeleza historia hii hii ambayo Ellen White ameieleza hivi punde. Yeye anazungumzia nyakati za kinabii na Bwana kuondoa mkono Wake na kuona kosa, na vivyo hivyo hawa Waanzilishi wawili.

Ellen White hasemi “2520” wala “nyakati saba,” lakini Uriah Smith na James White wanasema hivyo. Wanaweka wazi kwamba vipindi vya kinabii vilivyotambuliwa katika historia hii vilikuwa 2520 na 2300.

James White, Review and Herald, juzuu ya 1, Julai 9, 1851: “Asema mpingaji mmoja, ‘Siamini ya kwamba kilio cha usiku wa manane bado kimetolewa.’ Wala sisi hatuamini ya kwamba kilio cha usiku wa manane kimesikiwa na sisi, au ya kwamba kitapata kusikiwa kamwe. Kilio cha Mathayo 25:6, ‘Tazama, bwana arusi anakuja,’ kiko katika historia ya ndoa ya Mashariki. Lakini ya kwamba kilio kilitolewa, na kupokewa kikamilifu na jamii yote ya Waadventista katika majira ya kupukutika majani ya mwaka 1844, ambacho kinalingana vyema na kilio cha usiku wa manane cha mfano huo, hakipaswi kukataliwa na wale waliokuwa na uzoefu ndani yake.”

James White anashughulikia historia ambayo ndani yake watu wanaikataa Kilio cha Usiku wa Manane na kuanguka kutoka njiani. Anajibu hali hii na atajadili historia hiyo.

“Ilikuwa kwa wakati uliofaa. Kilio cha mfano kilifuata mara moja baada ya kuchelewa kule, na kusinzia na kulala. Hili lilifuata kuchelewa kwetu, baada ya kukatishwa tamaa, nalo likazifikia sikio zetu tukiwa katika hali ya usingizi mzito. Kilio hicho kiliwaamsha mabikira kumi, na kuwaongoza kuzitengeneza taa zao. Jambo hili, likiambatana na nguvu za Roho, liliwaamsha watu wa Ujio, na kuwaongoza kulichunguza Biblia kuliko hapo awali kamwe, na kujiweka wakfu wao wenyewe pamoja na mali zao za kidunia kabisa kwa Bwana. Wale waliotoa kilio kwamba Bwana angekuja katika mwezi wa saba, 1844, waliona wazi kwamba nyakati za kinabii zilifikia wakati huo; kwa hiyo, ushahidi uliokuwa umetolewa kutoka katika nyakati zile

ili kuthibitisha kwamba Ujio ungekuwa katika 1843, ulithibitisha kwamba ungekuwa katika 1844. Ndipo tukaona kosa katika namna ile ya kuhesabu iliyofikisha mwisho wa siku 2300 katika 1843. Hakuna hata mmoja wa wale walioandika dhidi ya Ujio aliyeliona. Mkono wa Majaliwa—herufi kubwa “M”—ulifunika kosa hilo—umoja—mpaka wakati ulipowadia wa lionekane. Kosa lenyewe lilikuwa katika kuondoa miaka 457 kamili kutoka katika 2300, jambo lililoacha 1843, bila kuhesabu hata sehemu ya mwaka 457 K.K., iliyokuwa imepita wakati amri ilipotolewa, ambako kutoka hapo yale majuma 70 yanahesabiwa.”

“Akili zetu zिलielekezwa kwenye kipindi hicho cha wakati, [1843,] kutokana na ukweli kwamba, kwa kuhesabu vipindi mbalimbali vya unabii kuanzia miaka ile ambayo wanahistoria wa nyakati walio bora zaidi huiainisha kuwa ndiyo utimilifu wa matukio yale yaliyopaswa kuashiria mwanzo wake, vyote vilionekana kuishia mwaka huo.”

Sasa anatuambia vipindi vya kinabii ambavyo walidhani vilikoma mwaka wa 1843.

“Hata hivyo, hili lilikuwa la kuonekana tu.” La kuonekana tu kwamba ziliishia mwaka 1843. Wangetambua kwamba ziliishia mwaka 1844.

Tunaanza kuhesabu zile “nyakati saba,” au miaka 2520, tangu utumwa wa Manase, ambao, kwa maafikiano makubwa, huwekwa na wanakronolojia katika 677 KK.” Hizo ndizo nyakati za kinabii walizokuwa wakishughulikia. “Tarehe hii ndiyo pekee ambayo tumewahi kuhesabu kutoka kwayo kwa mwanzo wa kipindi hiki; na tukiondoa 677 KK kutoka miaka 2520, ilibaki 1843 BK. Hata hivyo, hatukutambua kwamba, kwa kuwa ingehitaji miaka 677 kamili KK na miaka 1843 kamili BK ili kutimiza miaka 2520, hilo pia lingetulazimisha kupanua kipindi hiki hadi ndani ya 1844 BK kwa kadiri ambavyo huenda kilianza baada ya mwanzo wa 677 KK.”

Vipindi vya kinabii ambavyo “mkono wa Majaliwa uliuzuia mkono wake juu ya kosa hilo,” vilijumuisha 2520.

Uriah Smith: “Kadiri wakati ulivyoendelea kupita baada ya BK1843, wengi walianza kuchunguza sababu za kukatishwa tamaa kwao kuhusiana na mwaka wa ukombozi wao walioutazamia. Ndipo ikaonekana kwamba, kwa kuanzisha vipindi vyote vya kiunabii katika miaka ya KK, ambamo siku zote tulikuwa tumeweka mwanzo wake, havingekamilika kwa wakati wake, hata kwa kudhani kwamba kronolojia yetu na tarehe ya kuanza kwake vilikuwa sahihi, hadi wakati fulani ndani ya mwaka wa 1844. Hivyo, kati ya zile nyakati saba, au miaka 2520, zinazoanza katika KK677—yubile kuu, au miaka 2450 [isiyowakilishwa katika chati ya 1843 wala ya 1850.], inayoanza katika KK607—na miaka 2300 ya Danieli, inayoanza katika KK457—kwa kuwa sehemu ya kila mmoja wa miaka hiyo, ambayo kwayo vipindi vya kiunabii vilihesabiwa kwa mtiririko wake, ilikuwa imekwisha kabla ya kutokea kwa matukio mbalimbali yaliyoashiria mwanzo wake, ilikuwa lazima vipanuke hadi kufikia ndani ya BK1844 kwa kadiri kila kimoja kilivyoanza baada ya mwanzo wa miaka ya KK ambamo vinahesabiwa kila kimoja, ili ama kukamilisha idadi ya miaka katika kila kimoja, au kujaribu usahihi wa kronolojia yetu. Lakini hapakuwa na dalili yoyote ya wakati, katika miaka husika ya KK, ambapo vipindi mbalimbali vilianza; na kwa hiyo wakati katika mwaka wa mwisho wake, usingeweza kuainishwa kwa usahihi.”

Uriah Smith na James White wote wawili wanashuhudia kwamba vipindi vya kinabii vilivyotambuliwa kuhitimika mwaka 1844 vilikuwa ni miaka 2520 na miaka 2300, wakitumia kauli zilezile alizotumia Ellen White katika Early Writings, ukurasa wa 236 na kuendelea.

Mlolongo wa Ukweli: Sehemu za Kuanza za William Miller

Maandishi ya Awali, ukurasa 230: “Mungu alimtuma malaika Wake” —malaika Gabrieli— “auhusishe moyo wa mkulima mmoja” —William Miller— “ambaye hakuwa ameliamini Biblia, ili amwongoze kuchunguza unabii. Malaika wa Mungu walimtembelea huyo mteule mara kwa mara, ili kuuongoza ufahamu wake na kufungua kwa uelewa wake unabii ambao daima ulikuwa wenye giza kwa watu wa Mungu. Mwanzo wa mlolongo wa kweli alipewa, naye akaongozwa kuendelea kutafuta kiungo baada ya kiungo, hata akalitazama Neno la Mungu kwa mshangao na kuvutiwa. Humo aliona mlolongo mkamilifu wa kweli. Neno hilo ambalo alikuwa ameliona kuwa halijavuviwa sasa lilifunguka mbele ya macho yake katika uzuri na utukufu wake. Akaona kwamba sehemu moja ya Maandiko hufafanua sehemu nyingine,” —Gabrieli alimwonyesha njia tunayoiita proof-texting, amri juu ya amri, hapa kidogo na pale kidogo.

Gabrieli alimpa mwanzo wa mnyororo wa ukweli na mbinu ya kuthibitisha kwa kutumia maandiko.

William Miller, Advent Review and Sabbath Herald, Aprili 18, 1854: “Kutokana na uchunguzi zaidi wa Maandiko, nilifikia hitimisho kwamba zile nyakati saba za ukuu wa Mataifa lazima zianze wakati Wayahudi walipoacha kuwa taifa huru katika utumwa wa Manase, ambao wanakronolojia bora waliuweka kuwa 677 K.K.; kwamba zile siku 2300 zilianza pamoja na zile majuma sabini, ambazo wanakronolojia bora walizitaja kuwa zinaanzia 457 K.K.; na kwamba zile siku 1335, zinazoanza kwa kuondolewa kwa sadaka ya daima, na kusimamishwa kwa chukizo lile lifanyalo ukiwa, [Danieli 12:11] zilipaswa kuhesabiwa tangu kusimamishwa kwa ukuu wa Upapa, baada ya kuondolewa kwa machukizo ya kipagani, na ambao, kulingana na wanahistoria bora nilioweza kuwatafuta, yapasa kutajwa kuwa ni kutoka yapata mwaka 508 B.K.”

Ellen White anasema kwamba Gabrieli alimpa William Miller mwanzo wa mnyororo wa kweli, na William Miller anashuhudia kwamba alipewa sehemu tatu za kuanzia, ambazo ni BK 508, 677 KK, na 457 KK. Alipewa sehemu za kuanzia za unabii huu, uliozalisha historia ya Kilio cha Usiku wa Manane, na Malaika Gabrieli.

Udanganyifu wa Mwisho: Kuikataa Roho ya Unabii

Selected Messages, kitabu cha 1, ukurasa wa 48: “Shetani ni . . . akisisitiza daima mambo ya kughushi—ili awaondoe watu katika kweli. Udanganyifu wa mwisho kabisa wa Shetani utakuwa kuifanya ushuhuda wa Roho wa Mungu kuwa batili.” Udanganyifu wa mwisho wa Shetani ni kuiharibu Roho ya Unabii.

Ikiwa unakataa kweli hizi za msingi, wakati huohuo unaukataa Roho ya Unabii. Ellen White anaweka idhini yake juu ya 2520. Ikatae 2520, nawe unatupa nje mtoto pamoja na maji ya kuogea.

"Shetani ni . . . akisisitiza daima mambo ya uongo—ili kuwaongoza watu waache kweli. Udanganyifu wa mwisho kabisa wa Shetani utakuwa kuifanya ushuhuda wa Roho wa Mungu usiwe na athari yoyote. 'Pasipo maono, watu huangamia' (Mithali 29:18)." Anazungumza kuhusu kuikataa Roho ya Unabii na, kuhusiana na hilo, anasema kwamba ukiikataa Roho ya Unabii, pasipo maono watu huangamia. Maono ni nini? Ukiikataa Roho ya Unabii, ni maono yapi unayokosa?

“Andika maono haya, ukayaweke wazi juu ya mabao, ili aisomaye apate kukimbia.” Habakuki 2:2 (KJV). Ukiikataa Roho ya Unabii, utaikataa Chati ya 1843; na, ukiikataa Chati hii, unaikataa Roho ya Unabii.

“Shetani atatenda kwa werevu, kwa njia mbalimbali na kwa mawakala tofauti, ili kutikisa imani ya watu wa mabaki ya Mungu katika ushuhuda wa kweli. Kutachochewa chuki dhidi ya Shuhuda ambayo ni ya kishetani.” Wakati mwingine sisi huifikiria “ya kishetani” kuwa ni matendo ya kutisha, lakini katika Wazee na Manabii tunaambiwa kwamba Shetani hutenda kazi kwa kupandikiza mashaka. Huo ndio mashambulio ya kishetani dhidi ya Roho ya Unabii na kweli hizi za msingi. Hufanywa kwa njia ya watu ambao tunapaswa kuwaamini, wanaopandikiza mashaka hayo.

Kutakuwapo chuki itakayochochewa dhidi ya Shuhuda ambayo ni ya kishetani. Kazi za Shetani zitakuwa ni kuitikisa imani ya makanisa kwa habari yake, kwa sababu hii: Shetani hawezi kuwa na njia iliyo wazi hivyo ya kuingiza madanganyo yake na kuzifunga nafsi katika upotovu wake ikiwa maonyo na makaripio na mashauri ya Roho wa Mungu yatatiwa maanani.” Selected Messages, book 1, 48.

Tunapolifikisha hili kwenye hitimisho, wakati Dada White anaposema kwamba hatuna kitu cha kuogopa kuhusu wakati ujao isipokuwa tukisahau uongozi wa Bwana, mimi nasema kwamba uongozi wa Bwana anaozungumzia ni historia kutoka Wakati wa Kungojea hadi mlango uliofungwa—historia inayowakilishwa na istilahi, Kilio cha Usiku wa Manane. Hatuna kitu cha kuogopa kuhusu wakati ujao isipokuwa tukisahau jinsi Bwana alivyotungoza katika uzoefu wa Kilio cha Usiku wa Manane, na pia mafundisho yanayohusiana na uongozi huu. Mafundisho yaliyotoa uzoefu huu ni unabii wa nyakati tatu, unaoanza kwa tarehe alizopewa William Miller na Malaika Gabrieli. Hatuna kitu cha kuogopa kuhusu wakati ujao isipokuwa tusahau mafundisho haya, yakijumuisha 2520, yaliyotoa uzoefu wa Kilio cha Usiku wa Manane huku Bwana akiwaongoza Wamilleri kupitia upeo wa Injili ya Milele.

Spalding and Magan, kurasa 305–306: “Jambo moja ni hakika: Waadventista wa Sabato wale wanaochukua msimamo wao chini ya bendera ya Shetani wataacha kwanza imani yao katika maonyo na makaripio yaliyomo katika Testimonies of God's Spirit.” Ukiyakataa Misingi, unaikataa Roho ya Unabii. Ukiikataa Roho ya Unabii, unaikataa Misingi. Vinaenda pamoja. Mahali ambapo hakuna Roho ya Unabii, hakuna maono.

Wito wa kuwekwa wakfu zaidi na huduma iliyo takatifu zaidi unatolewa, nao utaendelea kutolewa. Baadhi ya wale ambao sasa wanatoa mapendekezo ya Shetani watarudiwa na fahamu zao. Wapo wale walio katika nyadhifa muhimu za amana wasioielewa kweli ya wakati huu. Kwao ujumbe huu lazima utolewe. Wakiupokea, Kristo atawakubali, naye atawafanya

kuwa watenda kazi pamoja naye. Lakini wakikataa kuusikia ujumbe, watasimama chini ya bendera nyeusi ya Mkuu wa Giza.

Nimeagizwa kusema kwamba kweli ya thamani kwa wakati huu inafunguliwa kwa akili za wanadamu kwa uwazi zaidi na zaidi. Kwa maana ya pekee wanaume na wanawake wanapaswa kula mwili wa Kristo na kunywa damu yake. Kutakuwapo maendeleo ya ufahamu, kwa maana kweli ina uwezo wa kuendelea kupanuka daima. Mwanzilishi wa kimungu wa kweli atakuja katika ushirika wa karibu zaidi na bado wa karibu zaidi pamoja na wale wanaoendelea kumjua. Watu wa Mungu wanapolipokea neno lake kama mkate wa mbinguni, watajua kwamba kutoka kwake kumewekwa tayari kama asubuhi. Watapokea nguvu za kiroho, kama vile mwili unavyopokea nguvu za kimwili chakula kinapoliwa.

Hatuielewi kikamilifu mpango wa Bwana katika kuwatoa wana wa Israeli kutoka utumwani wa Misri, na kuwaongoza kupitia jangwani kuingia Kanaani.

“Tunapokusanya miale ya kimungu iangazayo kutoka katika injili, tutapata utambuzi ulio wazi zaidi wa mfumo wa Kiyahudi, na kuthamini kwa kina zaidi kweli zake za muhimu. Uchunguzi wetu wa kweli bado haujakamilika. Tumekusanya miale michache tu ya nuru. Wale ambao si wanafunzi wa kila siku wa Neno hawatatua matatizo ya mfumo wa Kiyahudi. Hawatazielewa kweli zilizofundishwa na huduma ya hekalu. Kazi ya Mungu huzuiliwa na uelewa wa kilimwengu wa mpango wake mkuu. Uzima ujao utafunua maana ya sheria ambazo Kristo, akiwa amezingirwa ndani ya nguzo ya wingu, aliwapa watu wake.” Spalding and Magan, 305–306.

Waadventista wale wanaoipokea alama ya mnyama, wakiwa wamesimama chini ya bendera ya Shetani, kwanza huikataa Roho ya Unabii.

Kuna makundi mawili katika kifungu hiki: wale wanaoendelea kumjua Bwana, wanaoendelea kuula mwili Wake na kunywa damu Yake, na wanaoendelea kujifunza Neno la Mungu, na wale wasiofanya hivyo. Maendeleo ya kweli hayajakamilika; watakuwa na mambo ya kusema kuhusu huduma ya Patakatifu ambayo hayajasemwa bado. Wataisitiza badiliko la kipindi cha usimamizi wa Mungu katika wakati wa Kristo, likitangulia kuonyesha badiliko katika wakati wa Wamillari, likielekeza mbele kwenye kipindi cha usimamizi wa Mungu wakati Kristo anapobadilika kutoka Hukumu ya Wafu kwenda Hukumu ya Walio Hai. Watakuwa na mambo ya kusema kuhusu Patakatifu na jinsi Bwana anavyozitia alama hatua Zake katika mabadiliko haya ya vipindi vya usimamizi kwa kumiminwa kwa Roho Wake.

Nukuu chache zaidi, nasi tunakaribia kumaliza.

Waadventista Wasabato wale wanaoikataa Kilio cha Usiku wa Manane huanguka kutoka njiani, wakikataa uongozi wa Bwana na mafundisho ya imani yanayozaa historia ya Kilio cha Usiku wa Manane. Hilo ndilo tunalopaswa kuliogopa—kuyakataa mafundisho hayo na kutokuelewa uzoefu huo. Kwa kufanya hivyo, tunaikataa Roho ya Unabii.

Dada White anaidhinisha 2520. Tutaonyesha jinsi anavyoweke muhuri wake wa kuidhinisha juu ya kweli nyingine zilizo katika Chati ya 1843.

Mwisho wa dunia, wakati haya yote yatakapofikia kilele cha Injili ya Milele katika historia yetu, Uadventista utakabiliwa na mchakato wa majaribio wa hatua tatu ambao umeonyeshwa kimbele, kama unavyoonekana katika uzoefu wa William Miller.

William Miller alifanya makosa matatu: (1) Aliikataa Kilio cha Usiku wa Manane, akaanguka kutoka njiani hadi kwenye ulimwengu mwovu ulio chini. (2) Baada ya hayo aliamini nguvu ya ushawishi wa kibinadamu, yaani, Joshua Himes. (3) Aliikataa Sabato.

Swali liliibuka: "Je, aliikataa Sabato au Patakatifu?" Mafundisho yaliyobadilika kutoka patakatifu pa duniani kwenda Patakatifu pa Mbinguni katika kipindi hicho huenda hayakuwa yamefahamika kikamilifu na Miller. Ellen White alipoongozwa kuingia Patakatifu pa Patakatifu, aliziona Amri Kumi ndani ya sanduku la agano, nayo amri ya Sabato ilikuwa na mwangaza mtakatifu kuizunguka.

Kitu ambacho Miller alikikataa kilikuwa Sheria ya Mungu—Sabato. Hivyo, Miller aliikataa Kilio cha Usiku wa Manane, kisha akalitegemea mwili, na ndipo akaipokea chapa ya mnyama. Hilo linarudiwa tena katika mwisho wa dunia.

Shuhuda, gombo la 5, ukurasa wa 211: "Hapa tunaona ya kwamba kanisa—patakatifu pa Bwana—lilikuwa la kwanza kuhisi pigo la ghadhabu ya Mungu. Wazee, wale ambao Mungu alikuwa amewapa nuru kuu na ambao walikuwa wamesimama kama walinzi wa masilahi ya kiroho ya watu, walikuwa wamesaliti amana yao." Yeye anatoa maelezo juu ya Ezekieli 8 na 9, kutiwa muhuri. Dada White anasema kutiwa muhuri katika Ezekieli 9 ni kule kule kutiwa muhuri kwa Ufunuo 7. Anazungumza kuhusu kipindi cha kutiwa muhuri kwa wale 144,000. Anasema kwamba wale waliopaswa kuwa walinzi walikuwa wamesaliti amana yao.

"Walikuwa wamechukua msimamo kwamba hatuhitaji kutazamia miujiza na udhahirisho wa wazi wa nguvu za Mungu kama ilivyokuwa katika siku za zamani. Nyakati zimebadilika." Kosa lao la kwanza lilikuwa kuupinga Kilio cha Usiku wa Manane, wakisema, "Kilichotukia katika historia hii ya Kilio cha Usiku wa Manane hakijirudii." Wanaanguka kutoka njiani.

"Maneno haya huimarisha kutokuamini kwao, nao husema: Bwana hatatenda mema, wala hatatenda mabaya. Yeye ni mwenye rehema mno hata kuwatembelea watu Wake kwa hukumu. Hivyo, 'Amani na salama' ndilo kilio cha watu ambao hawatainua tena sauti yao kama tarumbeta kuwaonyesha watu wa Mungu makosa yao na nyumba ya Yakobo dhambi zao. Mbwa hawa bubu ambao hawakutaka kubweka ndio wale wanaohisi kisasi cha haki cha Mungu aliyekosewa. Wanaume, wasichana, na watoto wadogo wote huangamia pamoja." Testimonies, volume 5, 211.

Yeremia, akizungumza kuhusu kushindwa kwa pili kwa William Miller, alisema, "Bwana asema hivi; Amelaaniwa mtu yule amtegemeaye mwanadamu, na kuufanya mwili kuwa mkono wake, na ambaye moyo wake humwacha Bwana." Yeremia 17:5 (KJV). Ukimtumainia mwanadamu, moyo wako humwacha Bwana.

Kukataliwa kwa kwanza mwishoni ni Kilio cha Usiku wa Manane, kurudiwa kwa udhahirisho wa nguvu za Mungu. La pili ni kutegemea mwili. La tatu ni Sheria ya Jumapili.

Hakuwezi kuwapo ila makundi mawili tu. Kila upande umetiwa muhuri kwa namna iliyo dhahiri, ama kwa muhuri wa Mungu aliye hai, au kwa chapa ya mnyama au ya sanamu yake. Kila mwana na binti wa Adamu humchagua aidha Kristo au Baraba kuwa kiongozi wake. Nao wote wanaojiweka upande wa wasio waaminifu wamesimama chini ya bendera nyeusi ya Shetani, na wanahesabiwa kuwa wamemkataa Kristo na wamemtendea kwa dharau. Wanahesabiwa kuwa wanamsulubisha kwa makusudi Bwana wa uzima na utukufu." Review and Herald, January 30, 1900.

Jambo moja ni hakika: Waadventista Wasabato wale wanaochukua msimamo wao chini ya bendera ya Shetani kwanza wataacha tumaini lao katika Roho ya Unabii.

Uadventista unarudia mchakato wa majaribu wa hatua tatu ambao William Miller alishindwa. Lakini malaika wanasubiri kumwinua Miller na kumpeleka nyumbani kwa Mwokozi wake. Kwa Waadventista wanaoipokea alama ya mnyama, hao si malaika wanaowasubiri wao.

Mara kwa mara nimeonyeshwa kwamba uzoefu wa zamani wa watu wa Mungu haupaswi kuhesabiwa kuwa ni mambo yaliyokufa. Hatupaswi kuushughulikia kumbukumbu ya uzoefu huu kama tungeushughulikia almanaka ya mwaka uliopita. Kumbukumbu hiyo inapaswa kuwekwa akilini, kwa maana historia itajirudia yenyewe." Publishing Ministry, 175.

Kwa nini tunahitaji kuikumbuka Kilio cha Usiku wa Manane? Kwa sababu historia itarudiwa tena. Katika historia hii, ujumbe utakaosababisha mtikiso ni 2520 na 2300; kwa sababu ya hili utawafukuza watu kutoka makanisani.

Lakini je, historia hii, Kilio cha Usiku wa Manane, kwa kweli itarudiwa au ni historia tu fulani? Tazama nukuu hii inayofuata:

Kuna ulimwengu ulio katika uovu, katika udanganyifu na upotovu, katika kivuli chenye cha mauti,—umelala, umelala. Ni nani wanaohisi utungu wa nafsi ili kuwaamsha? Ni sauti gani inayoweza kuwafikia? Akili yangu ilichukuliwa hadi wakati ujao, wakati ishara itakapotolewa. "Tazama, Bwana-arusi anakuja; tokeni mwende kumlaki." Lakini wengine watakuwa wamechelewa kupata mafuta ya kujazia taa zao, na wakiwa wamechelewa mno watagundua kwamba tabia, inayowakilishwa na mafuta, haiwezi kuhamishwa." Review and Herald, February 11, 1896.

Historia hii ya Kilio cha Usiku wa Manane inarudiwa kwa kila neno kabisa.

Ellen White alielewa kwamba 2520 ulikuwa unabii halali wa wakati na kwamba ulitumiwa na Bwana kuleta wakati wa kukawia, masikitiko yale yaliyozalisha uzoefu uliowatayarisha wanaume na wanawake kwenda kwa imani pamoja na Kristo ndani ya Patakatifu pa Patakatifu.

Bado hatujajaribu kuthibitisha 2520 kutoka katika Biblia. Katika uchunguzi huu wa Meza Mbili za Habakuki, kwanza tunataka kuweka wazi kwamba Ellen White anaidhinisha mafundisho haya yanayokataliwa na Uadventista leo; kisha tutaingia katika uchunguzi wa Kibiblia.